

Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28959>

Özet

Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği, Nalan Akkuzu (2012) tarafından kimya öğretmen adaylarının mesleki yeterlilik düzeylerini, özellikle pedagojik alan bilgisi bağlamında değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçek, 8 alt boyuttan ve toplam 38 maddeden oluşmakta olup, 5'li Likert ölçeği formatında uygulanmaktadır. Yapılan psikometrik analizler, ölçeğin güçlü geçerlik ve güvenilirlik özelliklerine sahip olduğunu göstermektedir. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonucunda 8 faktörlü yapının tüm maddeleri için istatistiksel olarak anlamlı t değerleri, düşük hata varyansları ve her bir maddenin faktörünü yüksek düzeyde açıkladığı varyanslar elde edilmiştir. Ayrıca, ölçeğin toplam ve alt faktörleri için iç tutarlılık katsayıları 0.70'in üzerinde bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Pedagojik Alan Bilgisi, öğretmen yeterlilikleri, kimya eğitimi, ölçek geliştirme, Likert ölçeği, mesleki yeterlilik.

Yazarlar

Nalan AKKUZU

Amaç

Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği, öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Özellikle kimya öğretmen adaylarının alan bilgisi ile pedagojik bilgiyi birleştirme yeteneklerini, yani pedagojik alan bilgisi düzeylerini belirlemeyi hedeflemektedir. Bu ölçek, öğretmen yetiştirme programlarının etkinliğini değerlendirmede ve adayların öğretim süreçlerine yönelik hazırlıkları anlamada önemli bir araç olarak konumlandırılmıştır. Ayrıca, öğretmen adaylarının sahip oldukları bilgi ve becerileri detaylı bir şekilde ortaya koyarak, eğitim süreçlerine katkı sağlamaktadır.

Ölçek, öğretmen adaylarının kimya konularını öğrencilere nasıl daha anlaşılır kılacaklarına dair bilgi ve stratejilerini ölçerek, onların mesleki gelişimlerine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Bu sayede, öğretmen adaylarının güçlü ve geliştirilmesi gereken yönleri belirlenebilir, bu da daha nitelikli eğitim uygulamalarına yol açabilir.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, Pedagojik Alan Bilgisi (PAB) kavramıdır. PAB, öğretmenlerin sahip olduğu alan bilgisi ile pedagoji bilgisinin entegrasyonu sonucunda ortaya çıkan özel bir bilgi

türüdür. Bu yapı, öğretmenlerin bir konuyu öğrencilere nasıl öğretecekleri, öğrencilerin yaygın yanlışları, öğrenme güçlükleri, öğretim yöntemleri, değerlendirme stratejileri ve müfredat bilgisi gibi unsurları içerir. Kimya öğretmen adayları için bu, kimya konularını öğrenirken karşılaşılan spesifik zorlukları anlama, uygun öğretim materyalleri geliştirme ve öğrenci anlamalarını derinleştirecek stratejiler uygulama yeteneğini ifade eder.

Pedagojik Alan Bilgisi, Shulman'ın (1986) öğretmen bilgisi kategorizasyonunda merkezi bir yer tutar ve öğretmenlerin sadece ne öğreteceklerini değil, aynı zamanda bunu nasıl öğreteceklerini de bilmelerini gerektirir. Ölçek, bu çok boyutlu yapıyı 8 alt boyut aracılığıyla ele alarak, kimya öğretmen adaylarının PAB'lerinin farklı yönlerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği'nin yapı geçerliliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin teorik olarak öngörülen 8 faktörlü yapıyı desteklemiştir. Bu analizde, 8 faktörlü yapıdaki tüm maddeleri için t değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum, her bir maddenin kendi faktörüne güçlü bir şekilde yüklendiğini ve ölçeğin alt boyutları tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Ayrıca, analizlerde hata varyanslarının düşük ve her bir maddenin faktörü açıkladığı varyansların yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular, ölçek maddelerinin ölçmek istediği yapıyı doğru ve etkin bir şekilde temsil ettiğini, ölçüm hatasının minimum düzeyde olduğunu ve ölçeğin genel geçerliliğine önemli katkı sağladığını ortaya koymaktadır.

Güvenirlilik

Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği'nin güvenirliliği, iç tutarlılık katsayıları ve madde analizi yöntemleriyle değerlendirilmiştir. Ölçeğin toplam ve alt faktörlerinin iç tutarlılık katsayılarına bakıldığında, tüm değerlerin 0.70'in üzerinde olduğu görülmektedir. Bu değerler, psikometrik ölçme araçları için genellikle kabul edilebilir bir iç tutarlılık düzeyini temsil eder ve ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Ek olarak, madde analizi için t-testi sonuçlarından ve Levene testinin varyans eşitliğinden faydalanılmıştır. Bu analiz sonucunda, 38 maddenin her birinin anlamlılık düzeyi $p=0.00$ olarak bulunmuştur. Bu yüksek istatistiksel anlamlılık, her bir maddenin ölçeğin genel puanına anlamlı bir katkı sağladığını ve ölçekteki maddelerin ayrırt edicilik gücünün yüksek olduğunu işaret etmektedir. Bu bulgular, ölçeğin hem genel olarak hem de alt boyutlar bazında güçlü bir güvenirliliğe sahip olduğunu doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği'nin faktör yapısını belirlemek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, ölçeğin 8 alt boyuttan oluşan bir yapıya sahip olduğunu doğrulamıştır. Her bir alt boyut, öğretmen adaylarının pedagojik alan bilgisinin belirli bir yönünü ölçmektedir. Toplamda 38 maddeden oluşan ölçekteki alt boyutlar ve madde sayıları şu şekildedir:

KABY (6 madde)

OPBY (5 madde)

SYBY (5 madde)

IBY (5 madde)

OSABY (4 madde)

ODBY (4 madde)

YBBY (5 madde)

OABY (4 madde)

DFA sonuçları, bu 8 faktörlü yapının tüm maddeleri için anlamlı t değerleri, düşük hata varyansları ve yüksek açıklanan varyanslar göstermiştir. Bu durum, ölçeğin teorik olarak öngörülen çok boyutlu yapısını istatistiksel olarak güçlü bir şekilde desteklemekte ve her bir alt boyutun bağımsız ancak ilişkili pedagojik alan bilgisi bileşenlerini ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme Ölçeği

Format: Ölçek, 8 alt boyutta toplam 38 maddeden oluşmaktadır. Yanıtlar, 1 (hiç katılmıyorum) ile 5 (tamamen katılıyorum) arasında derecelendirilen 5'li Likert ölçeği formatındadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Kimya öğretmen adayları.

Yaş Grubu: Üniversite düzeyinde öğrenim gören yetkin öğretmen adayları (genellikle 18-25 yaş arası).

Popülasyon Detayları: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde doktora tezi kapsamında kimya öğretmenliği programlarında öğrenim gören lisansüstü veya lisans öğrencileri üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Ölçek, katılımcıların pedagojik alan bilgisi düzeylerini öz bildirim yoluyla değerlendirmelerine olanak tanıyan bir anket formatında uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen eğitimi, kimya öğretmen adayları, mesleki yeterlilik, psikometrik özellikler, eğitimsel ölçme, PAB.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresleri: nalan.akkuzu@deu.edu.tr

Yazın Adresi: Mevcut Değil

İzinler ve Ücret ve Test Yılı

Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği, Nalan Akkuzu'nun 2012 yılında tamamladığı doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için herhangi bir spesifik izin veya ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir. Ölçeğin kullanımı veya adaptasyonu için sorumlu yazar Nalan Akkuzu ile doğrudan iletişime geçilmesi önerilir.

Referanslar

Akkuzu, N. (2012). *Kimya öğretmen adaylarının mesleki yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi* (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyaları aşağıdaki bağlantılardan indirilebilir:

[Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği PDF](#)

[Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği PDF \(Alternatif 1\)](#)

[Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği PDF \(Alternatif 2\)](#)

[Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği PDF \(Alternatif 3\)](#)

[Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği PDF \(Alternatif 4\)](#)

[Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği PDF \(Alternatif 5\)](#)

[Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği PDF \(Alternatif 6\)](#)

[Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği PDF \(Alternatif 7\)](#)

Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde

de?itirilmemelidir.

8 alt boyut ve 38 madde

KABY (6m)

OPBY (5m)

SYBY (5m)

IBY (5m)

OSABY (4m)

ODBY (4m)

YBBY (5m)

Oaby (4m)

ARABPSYCHOLOGY.COM